

۲- مقدمات بازارها، ابزارها و نهادهای مالی (تعداد پرسش: ۲۵) (ضریب: ۴)

۲-۱- مفاهیم بازارهای مالی

- تعریف بازار مالی و کارکردهای آن
- طبقه‌بندی انواع بازارهای مالی براساس:
  - ✓ حق مالی شامل: تعاریف بازار بدهی و سهام و کارکردها و ابزارهای مالی مربوط به هر یک
  - ✓ سررسید حق مالی شامل:
    - تعاریف بازار پول و بازار سرمایه و کارکردهای مربوط به هر یک
    - تعریف ابزارهای مالی مربوط به بازار پول (گواهی سپرده، اوراق خزانة، قراردادهای بازخرید، پذیره بانکی، اوراق تجاری و دلار اروپایی)
    - ابزارهای مالی مربوط به بازار سرمایه
    - ✓ مرحله انتشار شامل:
      - تعاریف بازار اولیه و ثانویه و کارکردهای مربوط به هر یک
      - تمایز میان بازار اولیه و ثانویه و چگونگی پشتیبانی بازار ثانویه از بازار اولیه
      - ✓ نحوه پرداخت شامل:
        - تعاریف بازار نقدی و مشتقه و کارکردهای مربوط به هر یک
        - تعریف، اهداف و کارکرد بازارهای مشتقه
        - ✓ ساختاری شامل:
          - تعاریف بازارهای حراج، چانه زنی، سوم و چهارم و کارکردهای مربوط به هر یک و همچنین تمایز بین بازارهای مبتنی بر سفارش و بازارهای مبتنی بر قیمت و توضیح مزایا و مخاطرات هر کدام
          - مقایسه تفاوت‌های ساختاری میان بازار بورس و فرابورس

۲-۲- ویژگی‌های سهام عادی و مفاهیم مربوطه

- تعریف سهام عادی و حقوق متعلق به سهامداران عادی
- ویژگی‌های سهام عادی و مزایا و معایب انتشار سهام عادی
- تعریف سهام عادی ثبت شده، تعهدشده، صادرشده، در دست سهامداران و خزانة
- مفهوم رأی‌گیری تجمعی، محاسبه تعداد مشخصی از اعضای هیأت مدیره با داشتن میزان سهام مشخص و تعداد سهام مورد نیاز برای انتخاب چند عضو از اعضای انتخاب هیأت مدیره
- صرف سهام و تأثیر افزایش سرمایه با صرف بر حقوق صاحبان سهام
- تعریف افزایش سرمایه، تعریف و خصوصیات حق تقدم خرید سهام و حقوق دارندگان حق تقدم خرید سهام

۳-۲- ویژگی‌های سهام ممتاز و مفاهیم مربوطه

- تعریف سهام ممتاز و حقوق متعلق به سهامداران ممتاز
- انواع سهام ممتاز (مشارکتی، جمع شونده، قابل بازخرید، قابل تبدیل، با حق رأی)
- ویژگی‌های سهام ممتاز و مزایا و معایب انتشار آن

۴-۲ مفاهیم مربوط به اوراق بهادار با درآمد ثابت

۱-۴-۲ مفاهیم اوراق اجاره

- تعریف اوراق اجاره، ماهیت و ویژگی‌های آن
- انواع اوراق اجاره (بر مبنای اجاره به شرط تملیک و اجاره عادی) و ویژگی‌های هر یک و تفاوت‌های موجود میان آنها
- انواع دارایی‌هایی که می‌توان بر روی آن‌ها اوراق اجاره منتشر نمود
- نقش و کارکرد نهادهای مختلف در انتشار اوراق اجاره (از جمله بانی، نهاد واسط و ...)

۲-۴-۲ تعاریف اوراق قرضه

- ویژگی‌های اولیه یک ورقه قرضه، انواع ساختارهای متفاوت نرخ کوپن‌های اوراق قرضه و اوراق قرضه با نرخ شناور
- تعریف و محاسبه بازده جاری و بازده تا سررسید اوراق قرضه
- انواع مزایای ضمنی قابل ارایه به همراه اوراق قرضه شامل اختیارات خرید یا فروش سهام، امکان بازخرید و ... و ویژگی‌های هر یک
- ویژگی‌های اوراق قرضه قابل بازخرید و مزایا و معایب آن برای سرمایه‌گذار

۵-۲ مفاهیم سایر اوراق بهادار

۱-۵-۲ مفاهیم اوراق مشارکت

- تعریف اوراق مشارکت، ماهیت و ویژگی‌های آن و تفاوت‌های آن با اوراق قرضه
- نقش و کارکرد نهادهای مختلف در انتشار اوراق مشارکت (از جمله امین، عامل، ضامن و ...)

۲-۵-۲ اوراق سفارش ساخت (استصناع)

- تعریف اوراق سفارش ساخت، ماهیت و ویژگی‌های آن
- انواع اوراق سفارش ساخت و ویژگی‌های هر یک

۳-۵-۲ مفاهیم اوراق رهنی

- تعریف وام رهنی و ویژگی‌های آن
- تعریف و ویژگی‌های اوراق بهادار با پشتوانه وام‌های رهنی

- چگونگی فرآیند انتشار اوراق بهادار با پشتوانه وام‌های رهنی
- ۴-۵-۲ مفاهیم اوراق بهادار با پشتوانه دارایی
- تعریف تبدیل به اوراق بهادار کردن دارایی‌ها و ویژگی‌های دارایی‌هایی که می‌توانند موضوع این فرآیند قرار گیرند
- تعریف و ویژگی‌های اوراق بهادار بپشتوانه دارایی
- چگونگی فرآیند انتشار اوراق بهادار با پشتوانه دارایی

۶-۲ شاخص‌های بازار اوراق بهادار:

- تعریف شاخص و انواع اصلی آن (شامل شاخص‌های بازار سهام (قیمتی و درآمدی)، شاخص‌های بازار اوراق بهادار با درآمد ثابت)
- تعریف انواع شاخص‌های موجود در بازار سرمایه ایران (از جمله شاخص قیمت و بازده نقدی (TEDPIX)، شاخص کل، شاخص TEFIX، شاخص صنایع، شاخص مالی، شاخص قیمت ۵۰ شرکت فعال تر...)
- کاربرد انواع مختلف شاخص‌ها و چگونگی تفسیر تغییرات آنها
- انواع مختلف محاسبه شاخص (وزنی، غیروزنی)، چگونگی تعدیل پایه شاخص‌های مختلف در اثر رویدادهای شرکتی (Corporate Actions) ورود و خروج شرکت‌ها و سایر رویدادها و تفاوت‌های موجود میان روش محاسبه شاخص قیمتی و درآمدی

۷-۲ کارایی بازار و بازارهای سرمایه کارآ

- تعریف بازار سرمایه کارآ و مفروضات پشتوانه آن
- انواع کارایی بازار (اطلاعاتی، تخصیصی و عملیاتی) و توصیف سه شکل کارایی اطلاعاتی بازار (EMH)

۸-۲ آشنایی با نهادهای مالی، نقش و کارکرد آنها

- کارکرد و ساختار نهادهای مالی شامل:
  - ✓ شرکت‌های تأمین سرمایه
  - ✓ انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری (صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک، صندوق‌های بورسی (ETF)، صندوق‌های شاخصی،...)
  - ✓ شرکت‌های کارگزاری
  - ✓ شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری و شرکت‌های سب‌گردان
  - ✓ مؤسسات رتبه‌بندی
  - ✓ شرکت‌های سرمایه‌گذاری و هلدینگ